

PROTOKOL HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Kateřina Bartůňková**

NÁZEV PRÁCE: **Kyrgyzstán na cestě k demokracii?**

HODNOTIL (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): **Vladimír Naxera**

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

K samotnému cíli práce se v úvodu textu dozvídáme postupně několik informací: „*Dílčím cílem, který budu sledovat v první části mé práce, je tedy reálné fungování klanů v kyrgyzské společnosti a v zápětí [sic!] se pokusím zodpovědět otázku, zda je možné za hlavní příčinu ovlivňující demokracii v Kyrgyzstánu označit klanové fungování společnosti. První část mé práce tedy lze označit za teoreticko-empirickou*“ (s. 6). „*Ve druhé části mé práce, která je výhradně empirická, analyzuji vývojově nejdůležitější historicko-politické události, které Kyrgyzstán ovlivnili [sic!] bezprostředně po etnických nepokojích v jižní části země v roce 2010*“ (s. 7). V čem je ale popis událostí do roku 2010 „teoreticko-empirický“ na rozdíl od „empirického“ popisu událostí po roce 2010? Dále se dočítáme, že autorčiny závěry „*vycházejí z co možná nejobektivnější analýzy textů*“ (s. 7) – co přesně to znamená? Pokud čteme dále: „*Druhá část mé práce si jako svůj dílčí cíl stanovila analýzu co možná největšího množství změn naznačujících nebo přímo vedoucích ke zlepšení demokratických poměrů v zemi. Druhým sledovaným cílem je snaha o nalezení příčin/y současných a možných budoucích konfliktů ve společnosti. Další část mé práce tedy volně navazuje na historicko-politický vývoj analyzovaný v první části. Cíle své práce jsem stanovila následovně: 1. Potvrzení nebo vyvrácení reálného fungování klanů v kyrgyzské společnosti a následné zodpovězení otázky, zda je možné za hlavní příčinu ovlivňující demokracii v Kyrgyzstánu označit klanové uspořádání společnosti. 2. Analýza změn a událostí, které naznačují nebo přímo vedou ke zlepšení demokracie v zemi. 3. Snaha o nalezení příčin/y současných a možných budoucích konfliktů ve společnosti. Výsledky dílčích cílů a zodpovězení otázek mi pomůže v závěrečné analýze současné sociálně-politické situace v zemi. Za cíl mé práce tedy lze označit závěrečnou analýzu sociálně-politické situace kyrgyzské společnosti, která vychází a navazuje na výsledky dílčích cílů. Struktura práce i práce s dílčími cíli [sic!] mají čtenáře vést k usnadnění a lepšímu porozumění specifických problémů [sic!], které jsou dány historickým vývojem, který dodnes ovlivňuje a formuje kyrgyzskou společnost*“ (s. 7–8).

Cíle práce jsou zjevně překombinované, nejasné a není možné přesně zjistit, co je skutečným cílem textu. Pokud z textu intuitivně odtuším, že cílem je provedení analýzy neformálních sítí (tedy klanů) a zjištění, nakolik se tyto klany podepsaly do proměny stavu demokracie v zemi, je třeba konstatovat, že jde o cíl nadmíru zajímavý a ambiciózní, ale v práci zcela nenaplněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Hrubá struktura a samotná myšlenka práce jsou více méně v pořádku. Autorka se rozhodla pro analýzu klanů, v první kapitole tedy představuje teoretický rámec spojený s neformálními sítěmi. To je poměrně zajímavý přístup (a dodejme, že také náročný). Po této kapitole následují části, které chronologicky představují vývoj politického systému Kyrgyzstánu. Autorka však neprovádí žádnou ucelenou analýzu fungování klanů, pouze místy uvádí některé nepříliš ucelené informace o klanech, na jiných místech na to bohužel rezignuje. To je velká škoda, protože analýza neformálních sítí by mohla být nástrojem pro napsání opravdu zajímavé práce. Teoretický aparát, který je v první části představen (což je provedeno více méně obstojně, i když by mohlo být

v teoretické části zohledněno větší množství zdrojů – na téma neformálních sítí jich existuje neuvěřitelné množství), není v dalších částech důsledně zužitkován.

Práce přináší velkou řadu často poměrně zajímavých informací, ale v některých místech jsou bohužel vrstveny „bez ladu a skladu“, takže vznikají odstavce, které nespojuje žádná souvislá myšlenka. Mnoho uváděných informací je zcela nerelevantních. V práci se dále nalézá ohromné množství formulací, které nedávají smysl, jsou zavádějící, diskutabilní nebo zcela nejasné. Jelikož jde o velké množství poměrně závažných tvrzení, uvádím některá z nich v plném rozsahu. Některá totiž prokazují, že autorka nezvládá základní politologickou terminologii a politologické koncepty, jiné ukazují, že uvádí věty a prohlášení bez většího rozmyslu:

- „Tradičnější pojem klan pak označuje spíše sociální struktury revoluční minulosti“ (s. 10) – co přesně obrat struktura revoluční minulosti znamená?
- „Do typologie elit bychom mohli dále zařadit ještě ekonomické a společenské elity. Vzhledem k tomu, že se tyto elity v Kyrgyzstánu vyskytují pouze sporadicky, rozhodla jsem se je pro účely této práce dále nerozebírat“ (s. 12). – opravdu nejsou v Kyrgyzstánu ekonomické elity? A kdo tedy drží majetek?
- Kyrgyzstán se nalézá „[...] v regionu s dominantní převahou islamistických hnutí“ (s. 16) – V jakém ohledu? Nemyslela jste islámských? Je podle Vás mezi termíny islámský a islamistický nějaký rozdíl?
- „V parlamentu pak poprvé zasedli nově zvolení reprezentativní zákonodárci“ (s. 18) – co pod pojmem reprezentativní zákonodárci rozumíte?
- „Nově zavedený většinový volební systém naopak znamená omezení stranické soutěže“ (s. 23) – jak většinový systém omezuje stranickou soutěž? Přejde Vám, že ve Spojeném království je stranická soutěž omezená? Takovéto prohlášení je bez upřesnění poměrně matoucí a nepřesné.
- „Co se týče pozice klanů jednoznačně jsme prokázali, že jejich vliv měl přímé důsledky na implikaci demokratických prvků za vlády prezidenta Akayeva. Za přímé důkazy lze označit dosazování příslušníků Čujsko-keninského, Narynského a Talaského klanu do vysokých státních funkcí“ (s. 27) – jak přesně dosazení těchto lidí do funkcí dokazuje implikaci demokratických prvků? A měla jste na mysli opravdu implikaci?
- „Kulov je znám jako zastánce tvrdé demokracie“ (s. 30) – co to znamená?
- „[...] populace je rurálního charakteru a přístup k internetu je tak zcela bezpředmětný“ (s. 30) – proč?
- „[...] parlamentní republika snižuje kmenové procesy“ (s. 32) – co to znamená?
- „Tímto krokem chtěla [předsedkyně vlády – poznámka VN] vytvořit precedenc [sic!] pro mírové předání moci do rukou státu“ (s. 35) – co znamená předání moci do rukou státu? Jak může premiérka předat moc státu?
- „První kroky této vlády vedly k vypsání ústavního referenda, díky němuž se Kyrgyzstán opět stává parlamentní demokracií“ (s. 38) – opravdu se domníváte, že z nedemokratického režimu může vzniknout parlamentní demokracie díky jednomu referendu?
- „Reálná nepostihnutelnost státního režimu, který fakticky plnil i funkci exekutivního orgánu [...]“ (s. 39) – jak může „režim“ plnit funkci „orgánu“?
- „Obecně lze v souvislosti s politickým systémem Kyrgyzstánu hovořit o jeho konkurenceschopnosti“ (s. 44) – komu a jak konkuruje?
- „Na stávajícím stavu se podepsali i nově příchozí emigranti“ (s. 47) – emigranti nepřicházejí.
- „V zemi rovněž roste počet náboženských extrémistů. Členy náboženských organizací jsou dnes hojně ovšem také politici, ministři a zákonodárci“ (s. 47) – jak spolu tyto dvě věty souvisí? Jsou tedy náboženské organizace apriorně extrémistické? Z této konstrukce by se tak mohlo zdát.

I přes zajímavost konceptu práce tak obsahová stránka vykazuje množství zásadních slabin.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Autorka nenashromáždila nijak závratné množství zdrojů, absentuje zejména větší počet odborní literatury včetně literatury zahraniční. Velká část práce se opírá dominantně o téměř deset let staré texty Slavomíra Horáka. Studie ze zahraničních odborných časopisů, které bych u tohoto tématu očekával především, však téměř nenalezneme.

Velice špatná je jazyková stránka práce. V textu jsem napočítal téměř 30 chyb ve psaní i/y a dále přes stovku dalších pravopisných chyb (psaní velkých a malých písmen, čárky v souvětích), překlepů, chybějících písmen atd.

Autorka se dále zjevně nemohla rozhodnout, zda chce prezidentovo jméno přepisovat Akajev či Akayev – výsledkem je to, že obě varianty neustále střídá, opakovaně se tak děje i v rámci jednoho odstavce. To samé se týká dalšího prezidenta Bakijeva/Bakiyeva.

Text je velice slabý i stylisticky, některé věty jsou evidentně kostrbatým překladem z angličtiny a nejsou stavěny podle českých pravidel, některé věty nedávají smysl, v některých zcela zjevně chybí nějaké slovo atd.

V práci se vyskytují i další formální problémy – například nejednotnost odkazů (v několika případech je uváděna i iniciála křestního jména, v některých odkazech chybí rok vydání,...), chybějící odkaz bezprostředně za přímou citací na s. 48 a mnoho dalších drobnějších formálních problémů.

Celá formální stránka práce vykazuje naprostou nedbalost.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Předložená práce se věnuje velice zajímavému tématu. Samotný způsob zpracování, který si autorka zvolila (tedy analýza neformálních sítí a jejich vliv na politickou situaci), téma ještě ztraktivňuje. Zároveň je třeba říci, že takto postavený design práce je na provedení velice náročný a je otázkou, zda je možné provést opravdovou analýzu neformálních sítí v Kyrgyzstánu „z Plzně od stolu“, bez jakéhokoliv vlastního výzkumu. Spíše se domnívám, že něco takového vůbec není možné. Autorka ale žádnou analýzu neprovádí, většinu informací prostě přepisuje z dostupné literatury, které nevyužívá mnoho.

Pominu-li tento aspekt, musím konstatovat, že práce vykazuje slabiny ve všech ohledech (s výjimkou poměrně podařené struktury a zdařilého, byť zcela nedotaženého nápadu). Nalézám se v ní mnoho obsahových nepřesností, nejasných pasáží, nesouvislé argumentace, vytrhávání informací z kontextu a jejich míchání s jinými informacemi, což má za následek to, že jednotlivé myšlenky v práci na sebe příliš nenavazují. Z práce je navíc zřejmé, že autorka ne vždy správně používá politologické koncepty a termíny. Už veškeré tyto problémy posouvají práci na (či spíše za) hranici obhajitelnosti, formální stránka však hodnocený text od této hranice bez jakéhokoliv debaty nepřekonatelně vzdaluje.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

1. V práci neustále a dokola opakujete, že provádíte analýzu. O jakou analýzu podle Vás jde?
2. V textu uvádíte tabulky Freedom House. Jsou podle Vás relevantní? Mají nějakou vypovídací hodnotu? Opravdu se dá svoboda kvantifikovat? Na straně 50 například tvrdíte: „*Musíme si uvědomit, že mezi hodnocením pět a šest je již značný rozdíl. Zatímco hodnocení 3 – 5 znamená kategorii částečné svobody, hodnocení 6 – 7 znamená úplnou nesvobodu.*“ Přijmeme-li možnost jakési kvantifikace těchto jevů, opravdu se domníváte, že mezi stupni 5 a 6 je větší rozdíl než mezi stupni 4 a 5? Na základě čeho? Protože tak někdo rozhodl?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci musím hodnotit jako **nevyhovující**.

Datum: 17. 5. 2014

Podpis: